

de dertiende en had een ongeluk; net onder de twaalf is een gek getal; denk aan de elfde van de elfde maand.

Als laatste voorbeeld haalde de spreker de paardebloem aan; kan men de pluïsjes er in één keer afblazen, dan brengt dat geluk en lang leven, dat de heer Knippenberg zijn toehoorders onder dank voor de belangstelling gaarne toewenste.

Met een hartelijk dankwoord aan de spreker werd deze zeer interessante vergadering gesloten.

M.H.J. Pennings.

JAN VRIENDS SPRAK IN DE LEDENVERGADERING VAN 9 DECEMBER 1970.

Als eerste punt stelde de Voorzitter na begroeting van de aanwezigen aan de orde een voorstel van het Bestuur, om met ingang van 1 januari 1971 de contributie te verhogen met f 1,50 voor de leden, die geabonneerd zijn op Brabants Heem en voor de anderen met f 1,00. Steeds stijgende kosten van drukken van ons blad, vergaderingen, porti etc. noodzaken daartoe. In vergelijking met andere plaatsen blijven we dan nog aan de lage kant. Niemand had hiertegen bezwaar.

Daarna kreeg de heer Jan Vriënds uit Helmond het woord, die sprak over "Dieren en Mensen". In zijn lezing legde hij de nadruk op de relatie, die er tussen mensen en dieren bestaat. Die relatie heeft voornamelijk bestaan - en dat is nog zo - tussen de mens en het huisdier. Een van de alleroudste huisdieren is de hond, zoals gebleken is uit afgravingen van grote hopen menselijk afval in Noorwegen, die 280,000 tot 300,000 jaar oud zijn; men vond daarin afgeknaagde botten van dieren met daarin de vormen van honde- en mensetanden. Ook ganzen en paarden behoren tot de oudste huisdieren. In de natuur blijven de dieren, die in een voordelige positie verkeren - de sterksten - in stand. andere verdwijnen; bij de huisdieren grijpt de mens vaak in om ze te beschermen en het ras in stand te houden. Poolhonden bij de Eskimos b.v. blijven sterk door paring met wilde wolfshonden. Op de Veluwe laten de boeren de moedervarkens vaak buiten in ruimten met lage omheining om ze te laten bevruchten door wilde varkens. Zo gaf hij nog andere voorbeelden.

De mensen maken gebruik van de huisdieren voor eigen nut; een paard b.v. moest men temmen en leren trekken; in Noord-Frankrijk en Elzas-Lotharingen worden de varkens gebruikt om

er truffels - een soort paddestoelen - mee te zoeken, die onder de grond groeien en die de mens anders niet kan vinden.

In de natuur heeft een selectie-proces plaats, waardoor ieder soort kan blijven bestaan; zo b.v. leven ijsberen van zeehonden; ze ruimen de zwakkeren op, die anders ook de anderen zouden aansteken. Soms ook moet de mens in de natuur ingrijpen, zoals b.v. in Afrika, waar door de bescherming te veel olifanten zijn, die de aanplantingen vernielen. Ieder jaar worden er een aantal afgeschoten onder toezicht, het vlees wordt ingeblikt en geëxporteerd. Zo wordt het evenwicht bewaard.

Als voorbeeld van diereninstinct haalde hij het volgende aan. In hartje winter komen aan de zuidpool de vrouwtjes-pinguïns het eerst van kilometers ver naar hun vaste broedplaats. Als de mannetjes komen, weet elk zijn eigen vrouwtje van het jaar tevoren terug te vinden, zoals door onderzoek (het merken van paren) is vastgesteld. Gedurende het seizoen paren ze slechts één keer en wachten dan tot het éne ei is gelegd; als dit is uitgekomen, blijft het vrouwtje bij het jong en moet het mannetje vanaf het water, vaak op zeer verre afstand, voor de voeding van moeder en kind zorgen.

De heer Vriens' lichtte zijn causerie toe met vele gekleurde dia's. Na zijn voordracht gaf de spreker gelegenheid tot vragen stellen, waarbij o.a. de wetten van Mendel en al wat daarmee verband houdt bij de voortplanting aan de orde kwamen. Het werd een interessante en langdurige discussie. Met een dankwoord aan de heer Vriens sloot de Voorzitter deze bijeenkomst.

M.H.J. Pennings.

EEN BOEK OVER HEKSENPROCESSEN.

De Heer E. van Emstede, streekarchivaris van Peelland, schreef een boek met de titel: "Heks en Seks in Nederland". De titel klopt niet helemaal met de inhoud, want over "Seks" is in het boek weinig of niets te vinden. Van Emstede, een kenner bij uitstek van de Peelstreek, geeft in zijn boek een uitvoerige beschrijving van de heksenprocessen, die de Heer van Asten, Bernard de Merode, op het einde van de zestiende eeuw in Asten voerde. In het tweede deel van zijn boek geeft de schrijver een wetenschappelijke verhandeling rond de heksen-